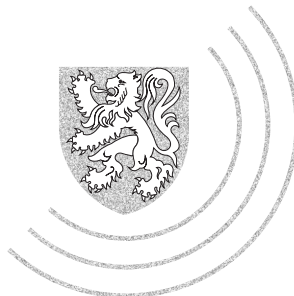

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

20 april 2004

VOORSTEL VAN DECREET

– van mevrouw **Ria Van Den Heuvel c.s.** –

**houdende de stimulering van een planmatig lokaal ouderenbeleid,
de beleidsparticipatie van ouderen en de oprichting van een Vlaamse Ouderenraad**

AMENDEMENTEN

voorgesteld na indiening van het verslag

Zie :

1147 (2001-2002)

- Nr. 1 : Voorstel van decreet
- Nrs. 2 tot 5 : Amendementen
- Nr. 6 : Verslag

AMENDEMENT Nr. 66

**voorgesteld door mevrouw Sonja Becq,
mevrouw Trees Merckx-Van Goey,
de heer Bart De Smet, mevrouw Ilse Van Eetvelde,
mevrouw Riet Van Cleuvenbergen
en mevrouw Ingrid van Kessel
na indiening van het verslag**

Artikel 2

Een 8bis° invoegen, dat luidt als volgt :

“8bis° ouderenvereniging : een niet-commerciële privaatrechtelijke rechtspersoon, een onderdeel van zijn werking of een feitelijke vereniging waarvan minstens drie vierde van de aangesloten leden ouderen zijn en die tot doel heeft sociaal-culturele activiteiten te organiseren voor ouderen en/of de belangen van ouderen te behartigen ;”.

VERANTWOORDING

Zie amendement nr. 67. Afgevaardigden van de geïnteresseerde ouderenverenigingen die een actieve werking kunnen aantonen binnen de territoriale omschrijving van het lokaal bestuur (meestal de gemeente), zullen deel uitmaken van de ouderenadviesraad.

Op grond van dit amendement kunnen ook secties met een ouderenwerking als ouderenverenigingen worden aanzien. Niet alle ouderenverenigingen hebben rechtspersoonlijkheid. In deze definitie worden bijgevolg ook de feitelijke verenigingen meegenomen. Ze moeten dan wel hoofdzakelijk uit ouderen bestaan en een actieve werking kunnen aantonen binnen de territoriale omschrijving van het lokaal bestuur. Het merendeel, dat wil zeggen drie vierde van de leden van de vereniging, moeten ouderen zijn opdat van een ouderenvereniging sprake zou kunnen zijn. Hiermee wordt aldus niet uitgesloten dat bijvoorbeeld bruggepensioneerden lid kunnen zijn van een ouderenvereniging in de zin van dit amendement.

AMENDEMENT Nr. 67

**voorgesteld door mevrouw Sonja Becq,
mevrouw Trees Merckx-Van Goey,
de heer Bart De Smet, mevrouw Ilse Van Eetvelde,
mevrouw Riet Van Cleuvenbergen
en mevrouw Ingrid van Kessel
na indiening van het verslag**

HOOFDSTUK V

Ontwikkeling van een lokaal ouderenbeleid

Hoofdstuk V vervangen door wat volgt :

“HOOFDSTUK V

Ontwikkeling van een lokaal ouderenbeleid

Artikel 9

§ 1. Met het oog op de organisatie van het overleg en de inspraak bij de voorbereiding en de uitvoering van het ouderenbeleid kan een lokaal bestuur, in samspraak met de betrokken openbare centra voor maatschappelijk welzijn, een ouderenadviesraad erkennen voorzover wordt voldaan aan de bepalingen van dit decreet.

In afwijking van het eerste lid richt het lokaal bestuur een ouderenadviesraad op als minstens de helft van de ouderenorganisaties actief binnen de territoriale omschrijving van het lokaal bestuur of minstens dertig procent van de ouderen die inwoner zijn binnen deze omschrijving, hierom verzoeken. Deze ouderenadviesraad is van rechtswege erkend voorzover wordt voldaan aan de bepalingen van dit decreet.

§ 2. Zijn lid van de ouderenadviesraad :

1° de afgevaardigden van de geïnteresseerde ouderenorganisaties die een actieve werking kunnen aantonen binnen de territoriale omschrijving van het lokaal bestuur ;

2° vertegenwoordigers van lokale voorzieningen voor ouderen die erkend zijn door de Vlaamse Gemeenschap ;

3° geïnteresseerde ouderen die inwoner zijn van een gemeente die valt onder de territoriale omschrijving van het lokaal bestuur.

De leden, bedoeld in het eerste lid, 1°, maken minstens twee derde van de leden van de ouderenadviesraad uit. De betrokken ouderenorganisaties moeten wegens hun activiteiten worden beschouwd uitsluitend te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap indien het lokaal bestuur de Vlaamse Gemeenschapscommissie of een samenwerkingsverband tussen gemeenten uit het Nederlandstalige taalgebied en de Vlaamse Gemeenschapscommissie is. Het lidmaatschap van de ouderenadviesraad is onverenigbaar met de uitoefening van een politiek mandaat.

§ 3. Het lokaal bestuur en het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn vragen advies aan de ouderenadviesraad, bedoeld in § 1, over voorgenomen beslissingen die kennelijk het belang van de ouderen rechtstreeks raken.

De ouderenadviesraad kan op eigen initiatief advies uitbrengen over alle aangelegenheden inzake het ouderenbeleid of die ouderen aanbelangen, en in het bijzonder bijdragen tot de opmaak en opvolging van het lokaal ouderenbeleidsplan.

Met het oog op het vervullen van zijn adviesfunctie neemt de ouderenadviesraad initiatieven om alle ouderen die inwoner zijn te raadplegen.

§ 4. Het lokaal bestuur en het betrokken openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn stellen de ouderenadviesraad de informatie ter beschikking die noodzakelijk is voor het uitbrengen van een advies.

§ 5. Het lokaal bestuur en het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn motiveren bij het nemen van beslissingen die kennelijk het belang van ouderen rechtstreeks raken, de eventuele afwijkingen op de uitgebrachte adviezen.

§ 6. Het lokaal bestuur bepaalt de nadere voorwaarden en modaliteiten van de werking van de ouderenadviesraad, en in het bijzonder :

1° de maatregelen waarmee het informatierecht van de ouderenadviesraad, zoals vermeld in § 3, wordt gewaarborgd ;

2° de termijn binnen welke het lokaal bestuur of het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn een gemotiveerd standpunt uitbrengt, zoals vermeld in § 4 ;

3° de maatregelen met betrekking tot de openbaarheid van de werkzaamheden van de ouderenadviesraad.

Artikel 10

§ 1. Het lokaal bestuur kan een ouderenbeleidscoördinator aanstellen.

De ouderenbeleidscoördinator ondersteunt desgevallend de ouderenadviesraad, in het bijzonder bij de organisatie van de raadpleging van alle ouderen die inwoner zijn, zoals bedoeld in artikel 9, § 3, derde lid.

De functie van ouderenbeleidscoördinator is onverenigbaar met het lidmaatschap van de ouderenadviesraad, de uitoefening van een politiek mandaat, het lidmaatschap van de raad van beheer van een ouderenvoorziening of de tewerkstelling in een ouderenvoorziening.

§ 2. Het lokaal bestuur stelt een lokaal ter beschikking voor de werkzaamheden van de erkende ouderenadviesraad.

§ 3. De gemeente die valt onder de territoriale omschrijving van een lokaal bestuur, wijst een schepen aan die verantwoordelijk is voor het ouderenbeleid.

Artikel 11

§ 1. Binnen de perken van de beschikbare begrotingskredieten kent de Vlaamse regering een jaarlijkse subsidie toe aan :

1° de erkende ouderenadviesraad van een lokaal bestuur om, in het kader van zijn adviesfunctie, alle ouderen die inwoner zijn te raadplegen, zoals bedoeld in artikel 9, § 3, derde lid ;

2° het lokaal bestuur om de opleiding van een ouderenbeleidscoördinator, zoals bedoeld in artikel 10, § 1, te ondersteunen, voorzover het lokaal bestuur beschikt over een erkende ouderenadviesraad en voldoet aan de bepalingen van artikelen 9, § 3, eerste lid, §§ 4, 5 en 6, en 10, §§ 2 en 3.

§ 2. De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels voor de subsidiëring, zoals bedoeld in § 1.

Enkel bij het bepalen van de hoogte van de subsidie zoals bedoeld in § 1, 1°, kan de Vlaamse regering re-

kening houden met het aantal ouderen die inwoner zijn, met eerbiediging van een minimumbedrag.”.

VERANTWOORDING

In dit amendement verwerft een lokaal bestuur de mogelijkheid om een ouderenadviesraad te erkennen voorzover deze voldoet aan de vastgestelde bepalingen. In de tekst aangenomen door de commissie is het beschikken over één of meer adviesraden een subsidiëeringsvoorwaarde. De erkenning van de ouderenadviesraad moet in dit amendement gebeuren in samenspraak met de betrokken OCMW's. Valt het niveau van het lokaal bestuur samen met dat van de gemeente, dan moet de samenspraak uiteraard slechts met één OCMW gebeuren.

Voor het oprichten van ouderenadviesraden door lokale besturen bestaat reeds een juridische basis in de Nieuwe Gemeentewet (artikel 120bis) (zie ook ontwerp van Gemeentedecreet). Wanneer de gemeenteraad, volgens die wet, adviesraden 'instelt' moet hij de samenstelling ervan regelen naargelang van hun taken en dient hij de gevallen te bepalen waarin raadpleging van die adviesraden verplicht is. Dit amendement stelt de Nieuwe Gemeentewet scherper.

Indien een lokaal bestuur niet komt tot de erkenning van een ouderenadviesraad, kan het daartoe worden verplicht op initiatief van ouderenorganisaties of ouderen die inwoner zijn van de territoriale omschrijving van het lokaal bestuur.

De ouderenadviesraad dient evenwichtig te worden samengesteld. Er wordt voorzien in een gewaarborgde vertegenwoordiging van ouderenorganisaties. Hiermee wordt onder meer de representativiteit van de raad beveiligd. Het is niet de bedoeling dat afgevaardigden van Franstalige ouderenorganisaties zetelen in de ouderenadviesraad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Daarom moeten de betrokken ouderenorganisaties wegens hun activiteiten worden beschouwd uitsluitend te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap indien het lokaal bestuur de Vlaamse Gemeenschapscommissie (of een samenwerkingsverband tussen gemeenten uit het Nederlandstalige taalgebied en de Vlaamse Gemeenschapscommissie) is.

Door geïnteresseerde ouderen toe te laten tot de ouderenadviesraad wordt de mogelijkheid open gelaten dat afgevaardigden van de adviesraden actief op het niveau van de deelgemeente, de wijk of de buurt, lid zijn van deze raad. Niets verhindert dat een ouderenadviesraad derden, waaronder bijvoorbeeld politieke mandatarissen, uitnodigt naar aanleiding van de voorbereiding van een advies.

Een lokaal bestuur of het OCMW moet het advies vragen van de ouderenadviesraad, over “voorgenomen beslissingen die kennelijk het belang van de ouderen rechtstreeks raken”. Hiermee wordt dezelfde bepaling gehanteerd als het geval is in het decreet van 15 juli 1997 houdende instelling van het kindeffectrapport en de toetsing van het regeringsbeleid aan de naleving van de rechten van het kind (artikel 4, eerste lid).

Het lokaal bestuur of het OCMW moet de ouderenadviesraad de informatie ter beschikking stellen die noodzakelijk is voor het uitbrengen van een advies. Innoverend is het inschrijven van de opdracht van ouderenadviesraden om initiatieven te nemen om alle ouderen die inwoner zijn te

raadplegen (bijvoorbeeld door middel van een hoorzitting). De adviezen van de ouderenadviesraad zijn niet vrijblijvend voor het lokaal bestuur en het betrokken OCMW (meerder OCMW's als het lokaal bestuur geen gemeente is) : opdat de adviezen effectief zouden kunnen wegen op het ouderenbeleid wordt voorzien in een motiveringsplicht voor het lokaal bestuur dat bij een beslissing afwijkt van het uitgebrachte advies.

Aan de lokale besturen wordt het overgelaten om de verder voorwaarden en modaliteiten van de werking van de ouderenadviesraden te bepalen.

Het beschikken over een ouderenbeleidscoördinator is in dit amendement geen subsidiëeringsvoorwaarde. De ouderenbeleidscoördinator die eventueel wordt aangesteld door het lokaal bestuur, kan de ouderenadviesraad ondersteunen, bijvoorbeeld bij het organiseren van hoorzittingen voor alle oudere inwoners. Een lokaal bestuur dat beschikt over een erkende ouderenadviesraad moet een lokaal ter beschikking stellen voor de werkzaamheden van de raad.

De subsidiëeringsvoorwaarde om een schepen aan te wijzen die verantwoordelijk is voor het ouderenbeleid, wordt nu een verplichting voor alle lokale besturen, die ook losstaat van het al dan niet erkennen van een ouderenadviesraad.

De subsidiëeringsvoorwaarde om de deelname van ouderen aan andere gemeentelijke adviesraden en de beheerraden van ouderenvoorzieningen te 'stimuleren' via de gemeenteraad en het OCMW-bestuur, wordt niet hernomen. De voorgestelde stimulansverplichting is hol en gaat voorbij aan de mogelijkheden van de gemeentelijke autonomie.

Het amendement herneemt evenmin het samenwerkingprotocol waarin de 'inspraak- en participatieprocedures' tussen het lokaal bestuur en de betrokken ouderen, instellingen en initiatieven en adviesraden zouden worden vastgelegd. Deze voorwaarde is te omslachtig en staat niet voor een passende responsabilisering van lokale besturen.

Het vernieuwende van dit amendement is dat de middelen die de Vlaamse regering vrijmaakt voor de ondersteuning van beleidsparticipatie van ouderen gaan naar de ouderenadviesraden die effectief initiatieven nemen om alle oudere inwoners te raadplegen. Daarnaast wordt een decreetale basis gecreëerd om de opleiding van een ouderenbeleidscoördinator (bijwonen van studiedagen, deelnemen aan seminars, volgen van specifieke opleidingen, enzovoort) mee te financieren. Op die wijze kan het lokaal bestuur noodzakelijke expertise opbouwen. Deze subsidie kan slechts worden toegekend als het lokaal bestuur beschikt over een erkende ouderenadviesraad en de nadere voorwaarden en modaliteiten van de werking van de raad heeft bepaald. Het lokaal bestuur en het OCMW moeten :

- 1° ten aanzien van de ouderenadviesraad hun adviesvraagplicht nakomen voor voorgenomen beslissingen die kennelijk het belang van ouderen rechtstreeks raken ;
- 2° de ouderenadviesraad de informatie ter beschikking stellen die noodzakelijk is voor het uitbrengen van een advies ;
- 3° bij het nemen van beslissingen die kennelijk het belang van ouderen rechtstreeks raken, de eventuele afwijkingen op de uitgebrachte adviezen motiveren.

Daarenboven moet elk gemeente die valt onder de territoriale omschrijving van een lokaal bestuur een schepen hebben aangewezen die verantwoordelijk is voor het ouderenbeleid.

Let wel : de verplichting tot het aanwijzen van een schepen voor ouderenbeleid geldt ook los van deze subsidiëring.

De Vlaamse regering voert deze bepaling uit. De hoogte van de subsidie voor de ouderenadviesraden kan variëren naargelang het aantal oudere inwoners. De ouderenadviesraden in steden zullen soms meer kosten hebben voor het organiseren van een raadpleging van de ouderen dan deze in kleinere gemeenten (bijvoorbeeld mailings). Om deze laatsten niet te benadelen, moet in een minimaal subsidiebedrag worden voorzien door de Vlaamse regering, dat de organisatie van raadplegingen mogelijk maakt.
